

การบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย

ของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมาย

และการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการ

Integrating Community Participation in Helping the Law of The
Prosecutor's Office Protects the Rights and Legal Aid and Legal
Execution in Samut Prakan Province

ธนากร เนตรเพ็ง

Thanakorn Netpeng

สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการ

The Prosecutor's Office Protects the Rights and Legal Aid and Legal Execution in Samut Prakan Province, Thailand

E-mail: rockker79@hotmail.com

Received 13-06-2023; Revised 11-07-2023; Accepted 20-07-2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ (1) เพื่อประเมินด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย (2) เพื่อระบุปัญหา อุปสรรคการบูรณาการด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย (3) เพื่อเสนอแนวทางการบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมายของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการ การวิจัยนี้เป็นแบบผสมผสาน การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโรงเหิน จำนวน 395 คน การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ผู้ประกอบธุรกิจ ผลการวิจัย (1) ด้านการประเมินการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง (2) ด้านปัญหา และอุปสรรคการบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า (ก) ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนขาดความเข้าใจในการบูรณาการอย่างเป็นระบบ (ข) ประชาชนประกอบอาชีพไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม (ค) ภาครัฐมีงบประมาณจำกัด (ง) ภาครัฐขาดแคลนผู้มีทักษะด้านเทคโนโลยี (จ) ภาครัฐมีขั้นตอนล่าช้าไม่ทันความต้องการชุมชน (ฉ) ชุมชนขาดผู้นำกลุ่มทำให้ขาดการประสานงาน (ช) ประชาชนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเพราะกลัวเรื่องความปลอดภัย (ซ) ภาครัฐขาดแคลนนวัตกรรมสารสนเทศที่ทันสมัย และ (3) ด้านการเสนอแนวทางการบูรณาการด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย พบว่า (ก) ด้านการตัดสินใจ ภาครัฐควรจัดให้มีช่องทางในการรับความคิดเห็น

ทั้งระบบออนไลน์และออฟไลน์ (ข) ด้านการดำเนินงาน ภาครัฐควรประสานความร่วมมือภาคเอกชน ภาคประชาชน พัฒนาการอย่างยั่งยืน (ค) ด้านการรับผลประโยชน์ ภาครัฐควรส่งเสริม และสนับสนุนผู้นำชุมชนให้เข้มแข็ง เพื่อเชื่อมโยงชุมชนให้ทั่วถึง และ (ง) ด้านการติดตามประเมินผล ภาครัฐควรเปิดเผยการใช้งบประมาณในโครงการ ทำประชาพิจารณ์ก่อนและหลัง จัดโครงการฯ

คำสำคัญ: การบูรณาการ; การมีส่วนร่วมของชุมชน; การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย; สำนักงานอัยการ

Abstract

The objectives of this research were three (1) to assess community involvement in legal assistance; (2) to identify problems. Barriers to Integrating Community Participation in Legal Aid (3) To propose a solution for integrating community participation in legal aid. This research is mixed. It consists of quantitative research. Data providers of the sample group in Samrong Nuea Subdistrict Municipality Area consisted of 395 people. Qualitative research. 5 information providers, namely executives, officers, business operators. Research results (1) on community participation assessment (2) In terms of problems and obstacles in integration of community participation, it was found that (a) the public sector, the private sector, and the people's sector lacked understanding of the integration in a systematic way; (c) the government sector has limited budget; (d) the government sector has a shortage of technological skills; (e) the government sector has a delay in its steps to keep up with the community's needs; (f) the community lacks group leaders, resulting in a lack of coordination; (g)) People are reluctant to express their opinions because they are afraid of security issues. (h) The government lacks modern information innovations. (3) The proposed approach for the integration of community participation in legal assistance found that: (a) decide The government has opened a channel for receiving opinions both online and offline. (b) Operations The government sector coordinates cooperation with the private sector, the people's sector, sustainable development (c) in terms of receiving benefits, promoting and supporting community leaders to be strong. To connect the community thoroughly (d) in monitoring and evaluation The government should disclose the use of the budget in the project. Make public reviews before and after the project.

Keywords: Integration; community involvement; legal assistance; The Prosecutor's Office

บทนำ

ปัจจุบันจังหวัดสมุทรปราการ มีการขยายตัวทางการค้าและอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีผลกระทบต่อชีวิต สวัสดิภาพความเป็นอยู่ของประชาชนโดยรวม ก่อให้เกิดปัญหาภายในสังคมตามมา มีการก่อคดีที่มีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะเป็นคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ คดีชีวิต ร่างกาย และเพศ คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ คดีความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งมีหลายสาเหตุปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาเหล่านี้ สาเหตุปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ปัญหาความไม่เท่าเทียมทางสังคม ขาดความรู้เกี่ยวกับด้านสิทธิมนุษยชนและความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งแก้ไข โดยทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงภาคประชาชน ต้องช่วยกันเร่งหาแนวทางเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหามา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ซึ่งปัจจุบันมีหน่วยงานของภาครัฐที่มีหน้าที่แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าซึ่งเป็นงานเชิงรับ มีหน้าที่ในการควบคุม และป้องกันเหตุร้าย จับกุม และปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมาย เช่น ตำรวจ เจ้าหน้าที่ปกครอง ซึ่งหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่ให้ความรู้แก้ไขปัญหามา และความช่วยเหลือให้บริการปรึกษาปัญหากฎหมายอย่างใกล้ชิดและยั่งยืน ตลอดจนการเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนและความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนซึ่งถือเป็นงานเชิงรุก

ทั้งนี้ สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นหน่วยงานองค์การภาครัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานของภาครัฐในด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ในด้านการส่งเสริมการให้ความช่วยเหลือและให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน รับผิดชอบงานดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและผลประโยชน์ของประชาชน การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย บริการให้คำปรึกษาปัญหากฎหมาย การทำนิติกรรมสัญญา การไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาท ตลอดจนการเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนและความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน

โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานการอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมาย และการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการ มีความสนใจที่จะศึกษาในการบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมายของสำนักงานการอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดี จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อประเมินการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน ระบุถึงสภาพปัญหาอุปสรรค และเสนอแนวทางในการบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชน ได้เข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานในการได้รับความรู้เกี่ยวกับด้านสิทธิมนุษยชนและความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนขั้นพื้นฐาน รวมทั้งการบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมายของหน่วยงานทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน ที่จะร่วมกันช่วยส่งเสริมและพัฒนาแนวทางในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย ทั้งในด้านการให้ข้อมูล การรับข้อมูล การแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ อีกทั้ง การสร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชน ตั้งแต่ขั้นตอนการเริ่มนโยบาย การจัดทำแผนงานโครงการ หรือการมีส่วนร่วมในโครงการที่มี

ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมของประชาชนในชุมชน รวมไปถึงการทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนและหลังการจัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนในชุมชนได้รับประโยชน์จากการบูรณาการ การมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และสามารถนำผลการศึกษาวิจัยนี้ไปใช้ประโยชน์แก่ผู้ที่มีความสนใจในการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมายของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อระบุสภาพปัญหา อุปสรรคการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมายของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการ
3. เพื่อเสนอแนวทางในการบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนในทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน ในการช่วยเหลือทางกฎหมายของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการ

การทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้ศึกษาจึงขอนำเสนอแนวคิดของนักวิชาการหลายท่านที่ได้ศึกษาและรวบรวมไว้ ดังนี้ ยุพาพร รุ่งงาม (2554, น.6) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไว้ว่า คือ กระบวนการให้บุคคลเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิดร่วมตัดสินใจ แก้ไขปัญหาต่างได้ด้วยตนเอง เน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแท้จริงของบุคคล แก้ไขปัญหาร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสม สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและทบวงมหาวิทยาลัย (2546, น.114) ได้ระบุว่า การมีส่วนร่วม คือ การที่ประชาชน หรือชุมชน สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายพัฒนาท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการบริการ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการควบคุมการประเมินผลโครงการต่าง ๆ ของท้องถิ่น

รูปแบบและขั้นตอนของการมีส่วนร่วมของประชาชน โคเฮน และอัฟฮอฟ (Cohen & Uphoff, 1981 อ้างถึงใน จุฑามาศ ศรีศิริพรพันธ์, 2558, น.12) ได้อธิบายและวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในแง่ของรูปแบบการมีส่วนร่วม โดยได้แบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ คือ 1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม 3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล รูปแบบและขั้นตอนของการมีส่วนร่วมของประชาชน

กรรมวิธีในการมีส่วนร่วมของประชาชน กรรมวิธีในการมีส่วนร่วมของประชาชน สามารถทำได้หลายวิธี ที่สำคัญมีดังต่อไปนี้ (โกวิทย์ พวงงาม, 2545, น.11) 1. การเข้าร่วมประชุมอภิปราย 2. การถกเถียง เป็นการแสดงความคิดเห็นโต้แย้งตามวิธีทางประชาธิปไตย 3. การให้คำปรึกษาแนะนำ

ประชาชน 4. การสำรวจเป็นวิธีการให้ประชาชน 5. การประสานงานร่วม 6. การจัดทัศนศึกษา 7. การสัมภาษณ์หรือพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการกับผู้นำชุมชน 8. การไต่สวนสาธารณะ (ชาติชาย ณ เชียงใหม่, 2553, น.2) เสนอรูปแบบหรือมิติของการมีส่วนร่วมไว้ 4 รูปแบบ ดังนี้ 1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในโครงการ 3. การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

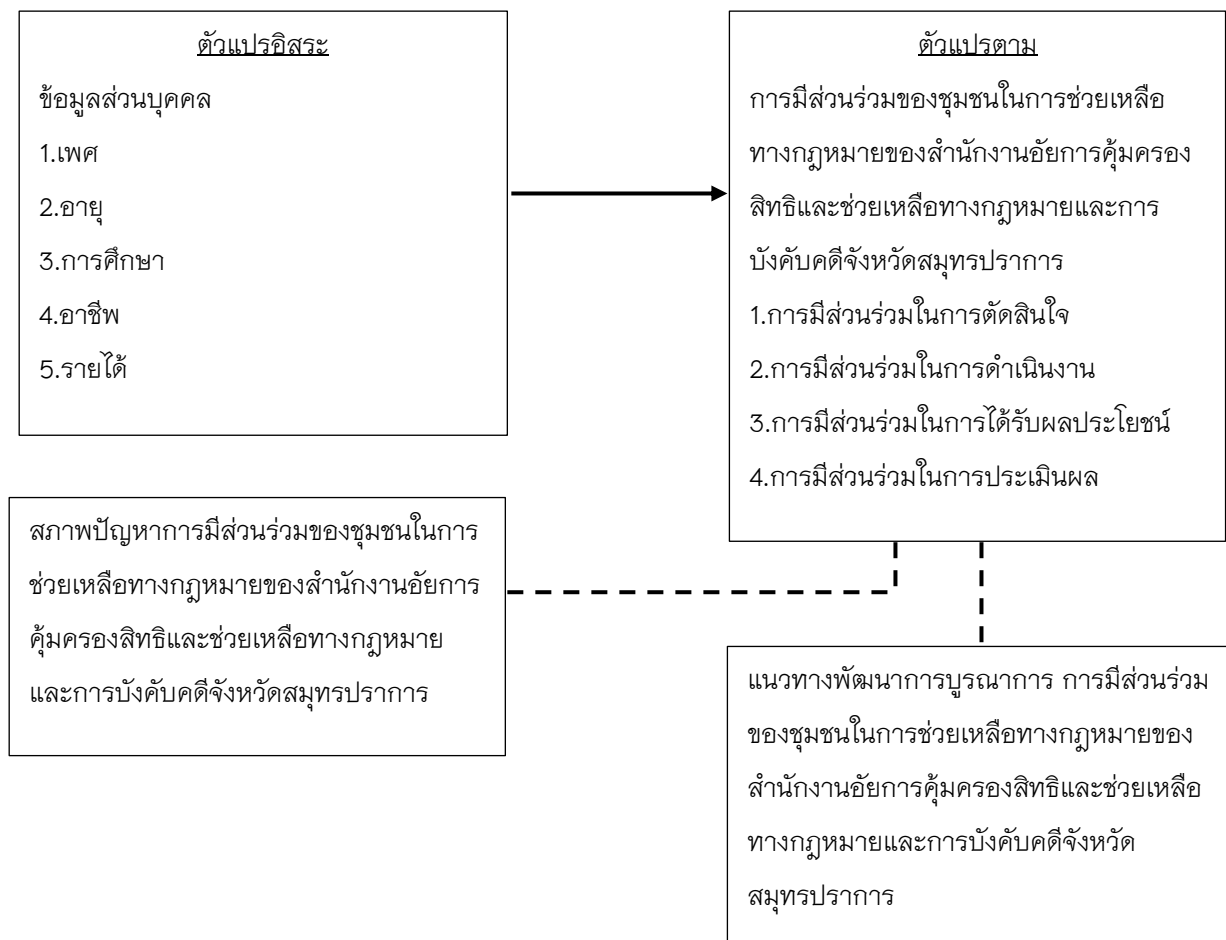
ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชน ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชน มีรายละเอียดดังนี้ (สถาบันพระปกเกล้า, 2548, น.7 – 8 อ้างถึงใน นราธิป พักฤกษ์, 2550, น.13 – 15) 1. เพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจ 2. การลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลา 3. การสร้างฉันทามติ การมีส่วนร่วมของประชาชน 4. การเพิ่มความง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ 5. การหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าในกรณีที่ย้ำแรงที่สุด 6. การดำรงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือและความชอบ 7. การคาดคะเน ความห่วงกังวลของประชาชน 8. การพัฒนาความเชี่ยวชาญและความคิดสร้างสรรค์ของสาธารณชน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม จอห์น และโนมาน (John & Noman อ้างถึงใน ชินรัตน์ สมสืบ, 2553, น.18 – 19) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมด้วยว่า ประกอบด้วย 1. ปัจจัยด้านกายภาพ ประกอบด้วย 1.1 ปัจจัยด้านกายภาพ 1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ 1.3 ปัจจัยด้านการเมือง 1.4 ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม 1.5 ปัจจัยทางด้านประวัติศาสตร์ 1.6 ปัจจัยด้านบุคคล 2. ปัจจัยด้านลักษณะโครงการ ประกอบด้วย 2.1 ความยากง่ายของเทคโนโลยีที่ใช้ในงาน 2.2 ทรัพยากรที่ใช้ ความยากง่ายในการหาข้อมูล 2.3 ลักษณะของผลประโยชน์ที่ได้รับ 2.4 ความเชื่อมโยงของโครงการกับโครงการอื่น 2.5 ความยืดหยุ่นของโครงการ 2.6 การเข้าถึงการบริหารโครงการ

ทฤษฎีการบูรณาการการมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานในลักษณะบูรณาการการมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน การจัดการภาครัฐแนวใหม่และการบริหารราชการจังหวัดแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์รวมถึงการพัฒนาไปสู่ความเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะการทำงานขั้นสูง ตามกรอบแนวทางพัฒนารูปแบบบริหารราชการส่วนภูมิภาคที่กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาระบบราชการไทย ได้ข้อสรุปสำคัญ ดังนี้ 1. การบูรณาการการทำงานร่วมกัน (Collaborative Governance) การจัดบริการสาธารณะเรื่องหนึ่ง ๆ อาจตั้งอยู่บนการทำงานแบบร่วมมือกันในหลายระดับ โดยมีตัวแสดงที่เข้ามามีบทบาทขับเคลื่อนภารกิจในระดับต่าง ๆ ซึ่งจะมีความสัมพันธ์ในลักษณะประสานและพึ่งพาซึ่งกันและกัน โดยตัวแสดงที่เข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้องในการร่วมดำเนินงานให้บรรลุผลนั้นจะประกอบด้วย 3 ภาคส่วนด้วยกัน ได้แก่ (1) ภาครัฐ (2) ภาคธุรกิจเอกชน (3) ภาคประชาสังคมหรือประชาชน การจัดบริการสาธารณะทางเลือก การจัดบริการสาธารณะที่มีได้ดำเนินการผ่านกลไกระบบราชการหรือการบริหารภาครัฐแต่ เพียงฝ่ายเดียว หากมีการประสานเชื่อมโยงบทบาทขององค์กรภาคส่วนอื่น ๆ นอกหน่วยงานภาครัฐ อาทิ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาสังคมและชุมชน ให้เข้ามาเป็นภาคีในการร่วมขับเคลื่อนภารกิจบริการสาธารณะเป็นแนวโน้มทิศทางการปรับปรุงระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ปรากฏในหลายประเทศ ซึ่งฟอร์ดและ ซุสส์แมน (Ford and Zussman)

นิยามความหมายของ “การจัดบริการสาธารณะทางเลือก” ไว้อย่างกระชับว่า “กระบวนการปรับโครงสร้างการทำงานภาครัฐในลักษณะที่มีการสร้างสรรค์อย่างไม่หยุดนิ่งมีเป้าหมายเพื่อปรับปรุง การจัดทำบริการสาธารณะแก่ประชาชนผู้รับบริการโดยการดำเนินภารกิจหน้าที่ในการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมกันระหว่างภาครัฐกับปัจเจกบุคคล กลุ่มคน องค์กรชุมชน รวมทั้งองค์กรอื่น ๆ ในภาครัฐ”

กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรที่อาศัยในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลลำโรงเหนือ 3 ตำบล 9 หมู่บ้าน "รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน ประจำปี พ.ศ. 2563 ท้องถิ่นเทศบาลตำบลลำโรงเหนือ ระบบสถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง (2564) จำนวน 30,633 คน และกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 395 คน โดยผู้วิจัยเลือกใช้กลุ่มตัวอย่าง ตามวิธีการของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane T., 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และกำหนดความคลาดเคลื่อน ที่ยอมรับได้ .05 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

นายกเทศมนตรีตำบล ลำไโรงเหนือ เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลลำไโรงเหนือ และผู้ประกอบการธุรกิจเอกชน รวมทั้งสิ้น 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับการบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมายของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งได้ทำการวิจัยสำรวจ โดยแบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นของประชากรที่อาศัยในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลลำไโรงเหนือ และใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมายของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 20 ข้อ ดังนี้ ด้านที่ 1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จำนวน 5 ข้อ ด้านที่ 2 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน จำนวน 5 ข้อ ด้านที่ 3 ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ จำนวน 5 ข้อ ด้านที่ 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล จำนวน 5 ข้อ โดยแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ตามแบบของ Likert มี 5 ระดับ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาการมีส่วนร่วมว่าอยู่ในระดับใด โดยกำหนดค่าน้ำหนักของคะแนน 5 ระดับ ดังนี้ 5 หมายถึง การมีส่วนร่วมมากที่สุด 4 หมายถึง การมีส่วนร่วมมาก 3 หมายถึง การมีส่วนร่วม ปานกลาง 2 หมายถึง การมีส่วนร่วมน้อย 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบด้วยส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง ส่วนที่ 2 สภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย ส่วนที่ 3 แนวทางในการบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจาก 2 แหล่งข้อมูล ดังนี้ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เป็นการเก็บ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ข้อมูลแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร หนังสือ บทความ วารสาร ต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 1.1 การเก็บรวมข้อมูลภาคสนามเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างประชากรที่กำหนดไว้ จำนวน 395 คน 1.2 การเก็บรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 5 คน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแบบสอบถาม ในการหาคุณภาพเครื่องมือที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ 1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลลำไโรงเหนือ จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม 2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลลำไโรงเหนือ และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุง

ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ 3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิให้ผู้เชี่ยวชาญที่ขอความอนุเคราะห์ให้ตรวจสอบแบบสอบถาม 4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่า Reliability ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่า CronbachsAlpha = 0.975 ได้ค่า Reliability ของแบบสอบถาม มีค่าเชื่อถือสามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงได้ต่อไป 5. นำแบบสอบถามและที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอความเห็นชอบ และจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้
 1. ขอคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้ 2. นำแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความครอบคลุมของแบบสอบถามในด้านเนื้อหา ด้านโครงสร้างรูปแบบ และด้านการใช้ภาษาผู้เชี่ยวชาญที่ขอความอนุเคราะห์ให้ตรวจสอบแบบสัมภาษณ์ 3. นำแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มาปรับแก้ไขเพื่อนำไปสัมภาษณ์ต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้ 1. การรวบรวมเอกสาร ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2. ทำหนังสือจากวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ พื้นที่ศาลายา แจ้งขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม 3. ผู้วิจัยลงพื้นที่เพื่อพบผู้นำชุมชนและประชาชน เพื่อแจกแบบสอบถาม จำนวน 395 ชุด แก่กลุ่มเป้าหมายประชาชนในเขตเทศบาลตำบลลำโรงเหนือ 4. นำข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมมาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการที่เหมาะสม และนำเสนอต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้ 1. การรวบรวมเอกสาร ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2. ทำหนังสือจากวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ พื้นที่ศาลายา แจ้งขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล 3. ผู้วิจัยนัดหมายนายกเทศมนตรีตำบลลำโรงเหนือ และเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลลำโรงเหนือ ผู้ประกอบธุรกิจ เพื่อสัมภาษณ์ จำนวน 5 คน 4. ผู้วิจัยเข้าสัมภาษณ์ นายกเทศมนตรี และเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบล ลำโรงเหนือ ผู้ประกอบธุรกิจ จำนวน 5 คนตาม วัน เวลา และสถานที่ ที่กำหนดนัดไว้จนครบทุกประเด็นโดยขออนุญาตใช้วิธีการจดบันทึก และทำการบันทึกเสียงประกอบในการสัมภาษณ์ 5. นำข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมมาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการที่เหมาะสมและนำเสนอต่อไป

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและการประมวลผลข้อมูล การวิจัยเชิงปริมาณ ข้อมูลที่ได้จากการแบบสอบถามประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลลำโรงเหนือ เกี่ยวกับงานวิจัยการบูรณาการการมี

ส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย ด้วยการวิเคราะห์ด้วยสถิติ พรรณนา แจงความถี่ ค่าร้อยละ การวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 5 คน ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์นำมาถอดเสียง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นคำพูด ความรู้สึก และบริบทต่าง ๆ และบันทึกเป็นข้อความ 2. ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ มาลงรหัสเชื่อมโยงวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัย กำหนดข้อความย่อๆ เพื่อจัดหมวดหมู่และประเด็นที่ได้อย่างเป็นระบบ 3. ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล โดยตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าโดยการตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 5 คน นำรวบรวมข้อมูลให้เป็นเรื่องเดียวกัน หลังจากนั้นดำเนินการวิเคราะห์และสังเคราะห์ โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลอุปนัยหรือตรรกะ การตีความข้อสรุปจากการสัมภาษณ์เพื่อกำหนดแนวทางการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือทางกฎหมาย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามการบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 58% อยู่ในช่วงอายุ 30 – 39 ปี ร้อยละ 31.9% อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 23.0% การศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 29.4% รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,000 – 20,000 บาท ขึ้นไป ร้อยละ 30.9%

2. ผลการวิเคราะห์การบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือทางกฎหมายในเขตเทศบาลตำบลลำโรงเหนือ จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในผลประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

อภิปรายผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 : เพื่อประเมินการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลทั้ง 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมของชุมชนในอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งภาพรวมและรายข้อ โดยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเสนอความรู้ทางกฎหมายที่ควรนำเผยแพร่แก่ประชาชนเพื่อแก้ปัญหาภายในชุมชน มากที่สุด การมีส่วนร่วมในการเสนอแนะโครงการและแผนงานเพื่อแก้ปัญหาภายในชุมชน การมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมฝึกอบรมทางกฎหมายแก่

ประชาชนเพื่อแก้ปัญหาภายในชุมชน การมีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการและแผนงานเพื่อแก้ปัญหาภายในชุมชนตามที่สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการ ดำเนินการการมีส่วนร่วมในการเสนอแนะได้รับการจัดทำเป็นโครงการหรือบรรจุไว้ในแผนพัฒนาของเทศบาล ตามลำดับ งานวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเสนอแนะการจัดทำเป็นโครงการบรรจุไว้ในแผนพัฒนาอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดการมีส่วนร่วม และประชาชนต้องประกอบอาชีพทำให้ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมายของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการ มากที่สุด รองลงมา คือการมีส่วนร่วมตามโครงการเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนให้บรรลุตามเป้าหมาย การมีส่วนร่วมประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จ เช่น ประชาชนในท้องถิ่นและหน่วยงานต่าง ๆ การมีส่วนร่วมโครงการหรือกิจกรรมที่เทศบาลได้จัดกิจกรรมฝึกอบรมทางกฎหมายแก่ประชาชนให้บรรลุตามเป้าหมาย และการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนเทศบาลเพื่อให้โครงการบรรลุผล เช่น ช่วยประชาสัมพันธ์ บอกต่อ เป็นต้น ตามลำดับ งานวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมโครงการหรือกิจกรรมที่เทศบาลได้จัดกิจกรรมฝึกอบรมทางกฎหมายแก่ประชาชนให้บรรลุตามเป้าหมาย อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากภาครัฐมีงบประมาณจำกัดไม่พอเพียงเป็นอุปสรรคในการจัดโครงการและภาครัฐขาดแคลนผู้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยี ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์จากการจัดทำโครงการการเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายเกี่ยวกับการรักษาสิทธิและความเป็นธรรมแก่ประชาชนมากที่สุด รองลงมา คือการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์จากการจัดทำโครงการการเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายเกี่ยวกับปัญหาหนี้ในระบบ การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์จากการจัดทำโครงการการเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายหนี้ ตามที่สำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการได้ดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์จากการจัดทำโครงการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนของภาครัฐ และการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์จากการจัดทำโครงการการมีส่วนร่วมการเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายสิทธิของผู้บริโภคตามหลักสากลการคุ้มครองผู้บริโภค ตามลำดับ งานวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์จากการจัดทำโครงการการมีส่วนร่วมการเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายสิทธิของผู้บริโภคตามหลักสากลการคุ้มครองผู้บริโภคภาครัฐอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้ เนื่องจากระบบราชการมีขั้นตอนการปฏิบัติที่ล่าช้าไม่ทันต่อความต้องการประชาชน และชุมชนขาดผู้นำกลุ่มทำให้ขาดคนทำหน้าที่ประสานงานกับภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลกิจกรรมการอบรมความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนจากทางเทศบาลในชุมชน มากที่สุด รองลงมา คือการ

มีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมายของสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดสมุทรปราการ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลกิจกรรมการเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนจากทางเทศบาลในชุมชน การมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลแก่เทศบาลในด้านความสำเร็จของกิจกรรม ผูกอบรมและเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนที่ดำเนินการภายในชุมชน และการมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลแก่เทศบาลในด้านความสำเร็จของกิจกรรม ผูกอบรมและเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนที่ดำเนินการภายในชุมชน ตามลำดับ งานวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลแก่เทศบาลในด้านความสำเร็จของกิจกรรม ผูกอบรมและเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชนที่ดำเนินการภายในชุมชน อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเนื่องจากกลัวเรื่องความปลอดภัย และภาครัฐขาดแคลนนวัตกรรมเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเข้าถึงมีส่วนร่วม

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 : เพื่อระบุสภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดการบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างมีระบบ และประเด็นสำคัญคือ ประชาชนต้องประกอบอาชีพ ทำให้ไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม หรือโครงการที่ชุมชนต้องการตัดสินใจ เพื่อหาข้อมูลสำคัญ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ภาครัฐมีงบประมาณจำกัดไม่พอเพียง ซึ่งเป็นอุปสรรคในการจัดกิจกรรม หรือโครงการอย่างมีระบบ อีกทั้งภาครัฐขาดแคลนผู้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ระบบราชการมีขั้นตอนการปฏิบัติที่ล่าช้า ไม่ทันต่อความต้องการประชาชน และชุมชนยังขาดผู้นำกลุ่มทำให้ขาดคนทำหน้าที่ประสานงานกับภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน อย่างเป็นระบบ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลประชาชนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเนื่องจากกลัวเรื่องความปลอดภัย รวมถึงภาครัฐขาดแคลนนวัตกรรมเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการเข้าถึงการมีส่วนร่วม

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 : เพื่อเสนอแนวทางการบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการช่วยเหลือทางกฎหมาย ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ควรบูรณาการการมีส่วนร่วมของชุมชนร่วมกับภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอสาเหตุของปัญหา โครงการต่าง ๆ พร้อมมาตรการแก้ไขในชุมชน อีกทั้งภาครัฐควรเปิดช่องทางในการรับความคิดเห็นทั้งระบบออนไลน์และออฟไลน์ เช่น แอปพลิเคชันไลน์ เฟซบุ๊ก ชุม เป็นต้น และรวมทั้งพัฒนานวัตกรรมสารสนเทศให้ทันสมัย เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงการรับรู้ข่าวสารของทางราชการอยู่เสมอ มีอินเทอร์เน็ตชุมชนเพื่อสะดวกในการส่งข้อมูลข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ ให้เพื่อประชาชนส่วนใหญ่ที่ไม่มีเวลา เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้รับทราบ และแสดงความคิดเห็น ความต้องการได้ตลอดเวลา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ควรบูรณาการการประสานความร่วมมือภาครัฐกับภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมในชุมชนอย่างยั่งยืน ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการเสริมสร้างชุมชนให้

เข้มแข็ง โดยทำการสำรวจความคิดเห็นประชาชนก่อนการดำเนินงานกิจกรรมนั้น ๆ เพื่อให้ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการมาร่วมในกิจกรรมนั้น และอาจประชาสัมพันธ์ข้อดีของการดำเนินงาน และประโยชน์ที่ได้รับจากการมาร่วมกิจกรรมนั้น ๆ โดยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น แอปพลิเคชันไลน์ เฟซบุ๊ก ชุม วิทยุชุมชน เป็นต้น ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ควรส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มผู้นำชุมชนให้มีความเข้มแข็ง เพื่อเชื่อมโยงกับประชาชนในชุมชนอย่างทั่วถึง และควรทำการสำรวจความคิดเห็นประชาชนก่อนการดำเนินงานนั้น ๆ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ควรเปิดเผยและชี้แจงการใช้งบประมาณในโครงการอย่างสม่ำเสมอ และทำประชาพิจารณ์ทุกครั้งก่อนและหลังการจัดทำโครงการฯ เพื่อให้การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นไปอย่างถูกต้องตรงความต้องการมากที่สุด ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบ เพื่อที่ประชาชนจะได้ติดตามว่าโครงการที่ได้ดำเนินการแล้วประสบผลสำเร็จหรือมีอุปสรรคปัญหาอย่างไร เพื่อการพัฒนาให้มีความเข้มแข็ง ต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารท้องถิ่นของเขตเทศบาลอำเภอ อื่น ๆ ในเขตจังหวัดหรือจังหวัดใกล้เคียงที่มีบริบทใกล้เคียงกัน เพื่อเป็นการสนับสนุนในผลการวิจัยนี้
2. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารท้องถิ่นขององค์กรในระดับประเทศรูปแบบอื่นๆ เพื่อจะได้ทราบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับประเทศมีรูปแบบการบริหารจัดการอย่างไร
3. ควรทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่ขึ้นในระดับจังหวัดที่แตกต่างกันเพื่อเปรียบเทียบให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน

เอกสารอ้างอิง

- โกวิทย์ พวงงาม. (2545). *การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน*. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.พ.
- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. (2551). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร: ศักดิ์โสภณการพิมพ์.
- ชาติชาย ฌ เชียงใหม่. (2553). *นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนาในปัจจุบัน*. กรุงเทพมหานคร: ศักดิ์โสภณการพิมพ์.
- ชินรัตน์ สมสืบ. (2553). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท*. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชูโชค ทิพย์โสทธิ. (2545). *การสำรวจทัศนคติต่อความพึงพอใจของผู้รับบริการดำเนินงานทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชนของสำนักงานเขตบางนา*. (ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารทั่วไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

- นันท์ชพร การสมดี. (2554) *การมีส่วนร่วมการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเมืองเส้น อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเชียงใหม่*. (รายงานการวิจัย). สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ.
- พาณี เรียงทอง และคณะ. (2552). *การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล บางเตย อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ภัสสุรีย์ คุณกลาง. (2546). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน ในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน เทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น*. (วิทยานิพนธ์สาธาณสุขศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มาลินี นกศิริ. (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท ธรรมรักษ์ ออโตพาร์ท จำกัด*. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- Ansell, C., and Alison, G. (2008). *Collaborative Governance in Theory and Practice*. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 18(4), 543–571.
- Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1981). *Rural Development Participation: Concept and Measure for Project Design Implementation and Evaluation*. Rural Development Committee Center for international Studies. New York: Cornell University Press.
- Geert, B. (1994). *Governance between Legitimacy and Efficiency: Citizen Participation in the Belgian Fire Services*. In *Modern Governance: New Government–Society Interactions*, edited by Jan Kooiman (London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage Publication, 1994), pp. 146–167.
- Helen, S., & Chris, S. (2002). *Working Across Boundaries: Collaboration in Public Services* New York: Palgrave Macmillan.
- Kasperson, R. E., & Breitbank. (1974). *Participation, Decentralization and Advocacy Planning*. Washington D.C.: Association of American Geographers.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row Publication.
- Yoder, D. (1985). *Personnel Principles and Policies*. New Jersey : Prentice–Hall.